

Sir W. Seeds to Viscount Halifax.—(Received January 5, 1940.)

Moscow, December 7, 1939.

(No. 351.)

I FEEL convinced that, when M. Molotov suggested to the Finnish Minister in Moscow on the 5th October that, owing to the changes brought about by the outbreak of war in Europe, it would be useful if certain political questions could be discussed with Finland, neither he nor M. Stalin, nor, indeed, foreign observers in Moscow, contemplated that this country would be at war with Finland on the 30th November. It seems evident that, the Soviet demands on Estonia, Latvia and Lithuania having been accepted with servile readiness by those countries, the Kremlin thought that Finland would not dare to reject similar demands made on her. As Soviet spokesmen have since emphasised, the total population of Finland is, after all, not much greater than that of one Soviet city—Leningrad. The Finnish Government, however, did not fall in readily with the plans of the Soviet Government; and the negotiations, instead of being completed in a few days, as in the case of each of the Baltic countries, were prolonged until the middle of November, the Finnish Government being ready to concede certain of the Soviet demands, but refusing to agree to others which would have seriously impaired the independence and sovereignty of their country.

2. Meanwhile, a number of developments occurred which were calculated to disturb the smooth course of the negotiations. There was on the 11th October the mild *démarche* of the Scandinavian countries in Moscow on behalf of Finland, the rebuff suffered by the Soviet Union owing to the breakdown of the Soviet-Turkish negotiations on the 16th October, the intervention of President Roosevelt and finally, the meeting at Stockholm on the 18th and 19th October of the heads of the four Northern States, which was clearly designed to demonstrate the solidarity of the Scandinavian countries with Finland. The Finnish negotiators in Moscow, possibly heartened by these evidences of international support and more convinced than ever by the outcome of the Soviet-Turkish negotiations that the last resort the Soviet Union would not have recourse to hostile action against Finland, believed no doubt that, if the Kremlin was not obliged to lose face the Soviet Government would eventually be prepared to make concessions to the Finnish point of view. With this object in mind, the Finnish Government preserved the strictest secrecy as to the course of the negotiations. On their part the Soviet Government must have been considerably worried by the unyielding attitude of Finland and her failure to conform to the Baltic type. The longer such negotiations were protracted, the greater was likely to be the resistance put up by other Powers, such as Roumania, to which the Soviet Union was next likely to address its demands, and the more other States would surely be asking themselves whether the Soviet Union could not be defied with impunity.

3. Some such feelings must have been present in the mind of the Soviet Government when M. Molotov, in his speech to the Supreme Council on the 31st October, unexpectedly broke the carefully-guarded silence as to the course of the negotiations with a detailed account of the Soviet proposals. It was evident that M. Molotov's references to the Soviet "minimum demands" and the general tone of his remarks on the negotiations were intended to intimidate Finland. Further intimidation was attempted by the publication of the abusive front-page article in the *Pravda* of the 3rd November, the translation of which was forwarded to your Lordship under cover of my despatch No. 317 of that date. These opening guns were followed by a cannonade of articles in the Soviet press, the intention of which was evidently to continue with the tactics of intimidation. When, after the breakdown of the negotiations and the departure from Moscow of the Finnish negotiators on the 13th November, it became evident that Finland could not be bullied by threats into conceding the Soviet demands,

Soviet tactics were changed; and from the tone of the articles then published in the Soviet press it would seem that the Soviet Government may have thought that Finland could be brought to heel by economic pressure and by the strain on the resources of the country of maintaining mobilisation over a considerable period. Alternatively, this may only have been the line indicated to the Soviet press while the Soviet Government were themselves undecided as to what the next step should be. At any rate, the press campaign against Finland, which had begun with M. Molotov's speech of the 31st October and had continued until the breakdown of the negotiations, was carried on in a considerably subdued form until the 26th November. On that date occurred "that serious incident on the Soviet-Finnish frontier" which, in the light of subsequent evidence, seems so obviously to have been invented by the Soviet Government and which within a few days led to war through the successive stages of the demand on the 26th November for the withdrawal of Finnish troops from the frontier near Leningrad, the denunciation by the Soviet Government of the Soviet-Finnish Non-Aggression Pact on the 28th November and the severance of diplomatic relations on the 29th November.

4. The only reasonable explanation that can be offered for this sudden and unprovoked attack on Finland is that the failure of the campaign of threats and intimidation was, according to reports reaching the Kremlin, greatly damaging to the prestige of this country, that the prestige of M. Stalin himself was involved (I understand that he attended almost all the meetings during the negotiations), and that it was only by taking forcible action that the Soviet face could be saved and the way prepared for further aggression in other quarters. It was a decision, I feel sure, that was taken with reluctance, not from any desire to spare the Finnish people, but because it is at variance with the cautious policy hitherto pursued by this country. As I have reported in my telegram No. 503 of the 6th December, the Soviet action may, as believed by the Bulgarian Minister, well mark a turning-point in the history of this country and of M. Stalin's régime, since the barefaced fashion in which a puppet Finnish Government was set up on the 1st December behind the Soviet lines must work to draw together possible future victims of such tactics.

5. Meanwhile, the terms of the treaty between this country and its puppet Government in Finland, whose head is a notorious Comintern official who has lived for the past twenty years in this country and is believed latterly to have been in disgrace, and the brusque treatment of President Roosevelt's appeal and of the Swedish mediatory action, would seem to show that the Soviet Government intend to carry hostilities to what must, I fear, be their inevitable conclusion.

6. I have already furnished your Lordship by telegram with full summaries of all the exchanges of notes which have taken place between the Soviet and Finnish Governments since the Soviet note of the 26th November requesting the withdrawal of Finnish troops from the frontier, and of all the relevant communiqués. Full translations of these communications will be furnished as soon as they appear in the Moscow News.

I have, &c.
WILLIAM SEEDS.

Source: British Documents on Foreign Affairs. Reports and papers from the Foreign Office confidential print. Part III. Series A (The Soviet Union and Finland.). Volume 2, document nr. 255. University Publications of America, 1997.

**Sir W. Seeds [Ison Britannian Moskovan suurlähettiläs] Viscount Halifax'ille
[ulkoministerille].—(Vastaanotettu 5. tammikuuta 1940.)**

Moskova, joulukuun 7, 1939.

(No. 351.)

Arvoisa lordi,

OLEN vakuuttunut — että silloin, kun hra Molotov ehdotti Suomen lähettiläälle Moskovassa 5. lokakuuta, että sodan syttymisen Euroopassa tuomista muutoksista johtuen olisi hyödyllistä, jos tietyistä poliittisista kysymyksistä voitaisiin keskustella Suomen kanssa — hänen eikä hra Stalinin eikä todellakaan ulkomaisten tarkkailijoiden mieleen Moskovassa tullut, että tämä maa olisi sodassa Suomen kanssa marraskuun 30. päivänä. Näyttää ilmeiseltä, että kun Neuvostoliiton vaatimukset Virolle, Latvialle ja Liettualle hyväksyttiin nöyrällä valmiudella noissa maissa, Kreml arveli, että Suomi ei uskaltaisi torjua sille esitettyjä samanlaisia vaatimuksia. Kuten neuvostohallituksen puhemies on sittemmin korostanut, Suomen koko väkiluku joka tapauksessa ole paljoakaan suurempi kuin yhden Neuvostoliiton kaupungin—Leningradin. Suomen hallitus ei kuitenkaan suin päin hyväksynyt neuvostohallituksen vaatimuksia; ja sen sijaan että neuvottelut olisi saatu loppuun muutamassa päivässä, kuten kunkin Baltian maan tapauksessa, ne jatkuivat marraskuun puoliväliin Suomen hallituksen ollessa valmis hyväksymään tietyt Neuvostoliiton vaatimukset, mutta kieltäytyen hyväksymästä toisia, jotka olisivat vakavasti heikentäneet heidän maansa itsenäisyyttä ja suvereenisuutta.

2. Sillä välin sattui lukuisia tapahtumia, joiden arvellaan häirinnee yllätyksetöntä neuvottelujen kulkua. Lokakuun 11:nä päivänä oli Moskovassa Skandinavian maiden laimeahko diplomaattinen esiintulo Suomen puolesta, Neuvostoliiton kärsimä takaisku Neuvostoliiton-Turkin neuvottelujen katketessa 16. lokakuuta, presidentti Rooseveltin väliintulo ja lopuksi neljän Pohjolan valtionpäämiehen kokous 18-19. lokakuuta Tukholmassa, mikä oli selvästi suunniteltu osoittamaan Skandinavian maiden solidaarisuutta Suomen kanssa. Suomen neuvottelijat Moskovassa olivat vakuuttuneita, luultavasti näiden kansainvälisen tuen todistuksien lämmittäminä ja vielä enemmän luottaen Neuvostoliiton-Turkin neuvottelujen tuloksen perusteella siihen, että Neuvostoliitto ei turvaudu viimeisenä keinonaan vihamielisiin toimiin Suomea vastaan, että jos Kremlä ei pakoteta menettämään kasvojaan, se on lopulta valmis tekemään Suomen kannan mukaisia myönnytyksiä. Tämä tarkoitus mielessään Suomen hallitus piti yllä äärimmäistä salaisuutta neuvottelujen kulusta. Neuvostohallituksen puolestaan on täytynyt olla äärimmäisen huolestunut Suomen taipumattomasta asenteesta ja siitä, ettei se taipunut Baltian tyyppiseen ratkaisuun. Mitä kauemmin sellaiset neuvottelu kestivät, sitä suurempi tulisi todennäköisesti olemaan muiden valtojen, kuten Romanian, vastustus, jolle Neuvostoliitto tulisi todennäköisesti seuraavana esittämään vaatimuksiaan ja monet muut vallat varmaankin asettaisivat itselleen kysymyksen, eikö vain Neuvostoliittoa voi seurauksitta uhmata.

3. Sellaisten tuntemusten täytyy olla neuvostohallituksen mielessä, kun hra Molotov puheessaan Korkeimmalle neuvostolle 31. lokakuuta odottamatta särki neuvottelujen kulkua koskeneen, huolellisesti varjellun hiljaisuuden tekemällä yksityiskohtaisesti selkoa Neuvostoliiton vaatimuksista. Ilmiselvää oli, että hra Molotovin maininnat Neuvostoliiton "vähimmäisvaatimuksista" ja hänen neuvotteluja koskeneiden huomautusten yleissävy oli tarkoitettu säilyttämään Suomea. Lisäpelottelua yritettiin julkaisemalla röyhkeäsanaainen etusivun artikkeli *Pravdassa* 3:ntena marraskuuta, jonka käännöksen toimitin Teille, arvoisa lordi, tuon päivän sanoman n:o 317 ohessa. Näitä ensi laukauksia seurasi neuvostolehdistössä kokonainen tykkituli sellaisia artikkeleita, joiden tarkoituksena oli ilmiselvästi jatkaa pelottelutaktiikkaa. Kun neuvottelujen katkettua ja Suomen

neuvottelijoiden lähdettyä Moskovasta kävi selväksi, että Suomea ei saa uhkailulla hyväksymään Neuvostoliiton vaatimuksia, sen taktiikkaa muutettiin; silloin neuvostolehdistössä julkaistujen artikkelien sävyn perusteella neuvostohallitus näytti ehkä ajatelleen, että Suomi saadaan nöyrytymään taloudellisella painostuksella ja sillä rasituksella, jonka pitkäaikaisen liikekannallepanon ylläpito aiheuttaa maan voimavaroille. Vaihtoehtoisesti tämä on ehkä ollut vain neuvostolehdistölle osoitettu suuntaviiva sillä aikaa, kun neuvostohallitus on itse ollut epä tietoinen, minkä seuraavan askeleen tulee olla. Joka tapauksessa, Suomen vastainen lehdistökampanja, joka oli alkanut hra Molotovin puheesta 31. lokakuuta ja joka oli jatkunut neuvottelujen katkeamiseen, toteutettiin varsin vaimeassa muodossa 26:een marraskuuta. Tuona päivänä sattui "vakava välikohtaus Neuvostoliiton-Suomen rajalla", joka myöhemmän näytön valossa näyttää olevan ilmiselvästi neuvostohallituksen keksimä ja joka muutaman päivän sisällä johti sotaan perättäisin askelin: ensinnäkin vaatimuksella Suomen joukkojen poisvetämisestä rajalta Leningradin lähellä, neuvostohallituksen toteuttamalla hyökkäämättömyyssopimuksen irtisanomisella 28. marraskuuta ja katkaisemalla diplomaattisuhteet 29. marraskuuta.

4. Ainoa järkevä selitys, jota voidaan tarjota tällä äkilliselle ja ilman aihetta tapahtuneelle hyökkäykselle Suomea vastaan, on se, että uhkailu- ja pelottelukampanjan epäonnistuminen vahingoitti suuresti Kremltiin saapuneiden raporttien mukaan maan arvovaltaa ja että hra Stalinin arvovalta oli myös mukana (ymmärrykseni mukaan hän oli melkein kaikissa kokouksissa mukana neuvottelujen aikana) ja että voimakeinoihin tarttumalla voitiin Neuvostoliiton kasvot pelastaa ja valmistautua myös myöhempisiin voimatoimiin toisaalla. Tämä päätös, olen varma, tehtiin vastahakoisesti, ei siksi, että Suomen kansaa haluttaisiin säästää vaan siksi, että se poikkesi tämän maan siihen asti noudattamasta varovaisesta politiikasta. Kuten raportoin sähkösanomassani n:o 503 6. joulukuuta, Neuvostoliiton toimenpiteet Bulgarian lähettilään uskomuksen mukaan hyvinkin merkitsivät käännekohtaa tämän maan ja hra Stalinin hallinnon historiassa, koska sen peittelemättömän tavan, jolla Suomen nukkehallitus perustettiin joulukuun 1:senä neuvostolinjojen takana, täytyy lähentää sellaisen taktiikan mahdollisia tulevia uhreja.

5. Tämän maan ja sen asettaman Suomen nukkehallituksen - jota johtaa pahamaineinen Kominternin virkamies, joka on viimeiset kaksikymmentä vuotta asunut tässä maassa ja jonka on uskottu olleen viime aikoina epäsuosiossa - välisen sopimuksen ehdot ja presidentti Rooseveltin vetoamisen ja Ruotsin välitysyhteyksien tönkyä kohtelu näyttäisi puolestaan osoittavan, että neuvostohallitus aikoo käydä vihollisuudet niiden, kuten pelkään, väistämättömään lopputulokseen asti.

6. Olen jo aiemmin toimittanut Teille, arvoisa lordi, sähköitse täydellisen yhteenvedon koko siitä noottienvaihdosta, joka on käyty Neuvostoliiton ja Suomen hallitusten välillä siitä lähtien, kun Neuvostoliitto nootissaan 26. marraskuuta vaati suomalaisten joukkojen poisvetämistä rajalta sekä kaikista asiaan liittyvistä kommunikatioista. Näiden viestien täydelliset käännökset toimitetaan heti, kun ne ilmestyvät *Moscow Newsissa*.

Vastaanottakaa jne.
WILLIAM SEEDS.

Lähde: British Documents on Foreign Affairs. Reports and papers from the Foreign Office confidential print. Part III. Series A (The Soviet Union and Finland.). Volume 2, document nr. xxx. University Publications of America, 1997.